

୧୧ ଫେବୃଆରୀ ୨୦୨୨ ଖୁତବା ଜୁମାର ସାରାଂଶ
ସ୍ଥାନ - ମସଜିଦ ମୁବାରକ୍ ଇସଲାମାବାଦ୍, ଲଣ୍ଡନ

ତବୁକ୍ ଯୁଦ୍ଧ ସମୟରେ ହଜରତ ଅବୁବକର୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ନିଜର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତି ଯାହାର ସାମଗ୍ରୀକ ରାଶି ଚାରି ହଜାର ଦିରହମ୍ ଥିଲା, ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ସେବାରେ ଆଣି ରଖିଦେଲେ । ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସ୍ତରରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ମାର୍ଗଦର୍ଶୀ ଖଲିଫା ହଜରତ ଅବୁବକର୍ ସିଦିକ୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ଉଚ୍ଚତମ ସ୍ତର ଓ ସୁନ୍ଦର ଚରିତ୍ରର ବିଶ୍ୱାସ ବର୍ଦ୍ଧକ ଚର୍ଚ୍ଚା ।

ଅଶହଦୁ ଅଲଲା ଇଲାହା ଇଲଲ୍ଲାହୁ ଓହ୍ଦହୁ ଲାଶରିକା ଲହୁ ଓହ୍ଦହୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍ଦୁହୁ ଓହ୍ଦହୁ ଓହ୍ଦହୁ ଅନ୍ନା ବାଦ୍ଫଉଜୁବିଲ୍ଲା ହିମିନଶ୍ ଶୈତା ନିରରଜିମ୍ । ବିସ୍ମିଲ୍ଲା ହିର ରହେମା ନିରରହିମ୍ । ଅଲହମ୍ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ରବ୍ବିଲ୍ ଆଲମିନ୍ ଅରରହମା ନିରରହିମ୍ । ମାଲିକି ଯୋମିଦ୍ଦିନ୍ । ଇୟାକା ନାବୁଦୁ ଓ ଇୟାକା ନସ୍ତଇନ୍ । ଇହ୍ଦିନସ୍ ସିରାତଲ୍ ମୁସ୍ତକିମ୍ ସିରାତଲ୍ ଲଜିନା ଅନ୍ଅମ୍ତା ଅଲୈହିମ୍ ଗୈରିଲ୍ ମଗ୍ସୁବି ଆଲୈହିମ୍ ଓଲ୍ଲାଲ୍ଲିନ୍

ତଶହୁଦ୍, ତଉଜ ଓ ସୁରଃ ଫାତିହାର ଆବୃତ୍ତି କରିବା ପରେ ହଜୁର ଅନଓର ^{ଅ.ବ} କହିଲେ; ଇତିହାସ ପୃଷ୍ଠାରେ ମକ୍କା ବିଜୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ହଜରତ ଅବୁବକର ସିଦିକ୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କର ଏକ ସ୍ୱପ୍ନର ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି, ଯେ ଯେତେବେଳେ ମୁସଲମାନମାନେ ମକ୍କାର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହେଲେ ସେତେବେଳେ ଏକ କୁତୀ (ମାଈ କୁକୁର) ଭୁକି ଭୁକି ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଆସିଲା ଏବଂ ପାଖରେ ଆସି ପିଠି ଭରାରେ ଶୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସେତେବେଳେ ତାହା ସ୍ତନରୁ ଦୁଗ୍ଧ ନିର୍ଗତ ହେଉଥିଲା । ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ଉକ୍ତ ସ୍ୱପ୍ନର ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ଏହା ଦର୍ଶାଇଲେ, ଯେ ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭାବ ଆଉ ବାକି ରହିବ ନାହିଁ ବରଂ ଦୂର ହୋଇଯିବ ଏବଂ ଆମମାନଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ହେବ । ଅମାନ୍ୟକାରୀମାନେ ତୁମ ସମ୍ପର୍କୀୟ ହେବାର ଦ୍ୱାହି ଦେଇ ତୁମକୁ ଶରଣ ମାଗିବେ ଏବଂ ତୁମେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକଙ୍କୁ ମିଳିଯିବ ।

ମକ୍କା ବିଜୟ ପୂର୍ବରୁ ଅବୁ ସୁଫିୟାନ୍ ମରୁ ଜହରାନ୍ ସ୍ଥାନରେ ହଜୁର ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ସେବାରେ ହାଜର ହୋଇ ଆପଣଙ୍କୁ ଭେଟି ଥିଲା । ଆପଣ ^{ସ.ଅ} ହଜରତ ଅବ୍ବାସ୍ ^{ର.ଅ} ଅଥବା ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ପରାମର୍ଶକ୍ରମେ ଅବୁ ସୁଫିୟାନ୍ଙ୍କୁ ସେଠାରେ ରାତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟକାଇ ଦେଇଥିଲେ । ଯଦ୍ୱାରା ସେ ମୁସଲମାନ ସେନା ବାହିନୀକୁ ଦେଖିନେବ । ରାତିରେ ଯେତେବେଳେ ଅବୁ ସୁଫିୟାନ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ହଜୁର ^{ସ.ଅ}ଙ୍କ ସବୁଜ ରଙ୍ଗର (ବସ୍ତ୍ର ପରିହିତ) ସେନା ବାହିନୀ ପ୍ରକଟ ହେଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମୁହାଜିର୍ ଓ ଅନସାର୍ଗଣ ଇସଲାମୀୟ ଧ୍ୱଜା ବହନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏକ ହଜାର ଜଣ ଅନସାର୍ ଯୁଦ୍ଧ ବସ୍ତ୍ରରେ ସଜ୍ଜିତ ଥିଲେ । ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ନିଜ ଧ୍ୱଜା ହଜରତ ସାଦ୍ ବିନ୍ ଅବାଦାଃ ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେ ସେନାର ନେତୃତ୍ୱ ନେଇ ସର୍ବାଗ୍ରେ ମାଡ଼ି ଚାଲିଥିଲେ । ହଜରତ ସାଦ୍ ବିନ୍ ଅବାଦାଃ ^{ର.ଅ} ଅବୁ ସୁଫିୟାନ୍ ନିକଟରେ ଅତିକ୍ରମ କରିବା କ୍ଷଣି ତାହାକୁ (ଲଢିବାକୁ) ଆମନ୍ତ୍ରିତ କଲେ । ଏଥିରେ ଅବୁ ସୁଫିୟାନ୍ ହଜରତ ଅବ୍ବାସ୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ କହିଲା; ହେ ଅବ୍ବାସ୍ ! ଆଜି ମୋ ସୁରକ୍ଷା ତୁମ ହସ୍ତରେ । ସେଥିଅନ୍ତେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୋଷ୍ଠୀ ସମୂହ ସେଠାରୁ ଅତିକ୍ରମ କଲେ । ଶେଷରେ ହଜୁର ^{ସ.ଅ} (ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଦିବାକର ପରି) ଆର୍ବିଭାବ ହେଲେ ଏବଂ ଆପଣ ନିଜର ଓଟ କସ୍ତ୍ରା ଉପରେ ଆରୋହଣ ହୋଇଥିଲେ । ଆପଣ ^{ସ.ଅ} ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ} ଓ ହଜରତ ଉସେଦ୍ ବିନ୍ ହଜିର୍ ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ଆଗେଇ ଆସୁଥିଲେ । ହଜରତ ଅବ୍ବାସ୍ ^{ର.ଅ} ଅବୁ ସୁଫିୟାନ୍ଙ୍କୁ କହିଲେ; ଏ ହେଉଛନ୍ତି (ନବୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠ) ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା ^{ସ.ଅ} ।

ଯେତେବେଳେ ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ମକ୍କାରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ ସେତେବେଳେ ଦେଖିଲେ, ମହିଲାମାନେ ଘୋଡ଼ାମାନଙ୍କ ମୁହଁକୁ ନିଜ ଓଜଣୀରେ ମାରି ମାରି ପଛକୁ ଧକ୍କା ଦେଉଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ହଜୁର ^{ସ.ଅ} ଏହି ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖିଲେ, ସେତେବେଳେ ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ କହିଲେ; ହସ୍ସାନ୍ ବିନ୍ ସାବିତ୍ କ'ଣ କହିଛନ୍ତି ? ଏଥିରେ ହଜରତ

ଅବୁବକର ତାଙ୍କର ଏହି କବିତା ପାଠ କଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ପରାକ୍ରମୀ ସେନା ବାହିନୀର କଦା ମାର୍ଗରେ ନିଜ ବିଜିତ ଅଂଚଳରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ନକ୍ସା ଅଙ୍କନ କରାଯାଇଥିଲା । ବସ୍ତୁତଃ ହଜୁର^{୧.୧} କହିଲେ; ତେବେ ହସ୍ତୀୟାନ୍ ବିନ୍ ସାବିତ୍ ଯେଉଁ ମାର୍ଗର ଚର୍ଚ୍ଚା କରିଛନ୍ତି ସେହି ମାର୍ଗ ଦେଇ ଗତି କର । କଦା ଅରଫାତ୍ରେ ହିଁ ଅନ୍ୟ ନାମ ଥିଲା ।

ମକ୍କା ବିଜୟ ଅବସରରେ ହଜୁର^{୧.୧} ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଓ ନିରାପତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ସର୍ବସାଧାରଣରେ ଘୋଷଣା କରିଦେଲେ । ଏଥିରେ ହଜରତ ଅବୁବକର^{୧.୧} କହିଲେ; ଅବୁ ସୁଫିୟାନ୍ ସମ୍ମାନ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦାକୁ ପସନ୍ଦ କରେ । ବସ୍ତୁତଃ ହଜୁର^{୧.୧} ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ ଯେ କେହି ଅବୁ ସୁଫିୟାନ୍ ଘରେ ଶରଣ ନେବ ତାହାକୁ ମଧ୍ୟ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ । ଯେତେବେଳେ ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା^{୧.୧}ଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ୍ରମେ ହୁବୁଲ୍ ପ୍ରତିମାକୁ ଭଙ୍ଗାଗଲା ସେତେବେଳେ ହଜରତ ଜୁବେର ବିନ୍ ଅଫ୍ଫା^{୧.୧} ଅବୁ ସୁଫିୟାନ୍ଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରାଇଲେ, ଓହ୍ଲଦ ଯୁଦ୍ଧ ଦିନ ତୁମେ ଏହି ପ୍ରତିମାର ନାମ ନେଇ ବହୁତ ଗର୍ବ କରୁଥିଲ, ଯେ ସେ ତୁମକୁ ପୁରସ୍କୃତ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରତିଉତ୍ତରରେ ଅବୁ ସୁଫିୟାନ୍ କହିଲା; ବର୍ତ୍ତମାନ ସେସବୁ କଥାକୁ ଛାଡ଼ । ଏବେ ମୁଁ ଜାଣି ପାରିଛି ଯେ ଯଦି ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା^{୧.୧}ଙ୍କ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ କେହି ଈଶ୍ଵର ଥାନ୍ତେ ତେବେ ଆଜି ଯାହା କିଛି ଘଟିଲା ତାହା କଦାପି ଘଟି ନଥାନ୍ତା ।

ହଜରତ ଅବୁହୁରୈରା^{୧.୧} କୁହନ୍ତି, ମକ୍କା ବିଜୟ ଦିନ ହଜୁର^{୧.୧} ବିରାଜମାନ ଥିଲେ ଏବଂ ହଜରତ ଅବୁବକର^{୧.୧} ନିଜ ଖଣ୍ଡା ଧରି ଆପଣ^{୧.୧}ଙ୍କ ସୁରକ୍ଷାରେ ମୁତୟନ ଥିଲେ ।

ହୁନେନ୍ ଯୁଦ୍ଧ ଯାହାକୁ ହଫ୍ଫାଜନ୍ ଯୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ୮ ହିଜ୍ରୀରେ ମକ୍କା ବିଜୟ ପରେ ଲତା ଯାଇଥିଲା । ହୁନେନ୍ ମକ୍କା ଓ ତାଇଫ୍ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅଂଚଳ । ଯାହାକି ମକ୍କା ଠାରୁ ତିନି ମାଇଲ ଦୂରତାରେ ଏକ ଘାଟି ଥିଲା । ମୁସଲମାନମାନେ ମକ୍କା ବିଜୟ କରିନେବାର ସୂଚନା ମିଳିବା ମାତ୍ରେ ଅମାନ୍ୟକାରୀ ମାଲିକ୍ ବିନ୍ ଅଫ୍ଫ୍ ନଶ୍ଵରୀଙ୍କର ଆଲୋଚ୍ୟ (ସନ୍ଦେଶ) ପାଇ ସମସ୍ତ ଆରବ ଗୋଷ୍ଠୀ ଏକ ବିଶାଳ ସେନା ବାହିନୀ ଏକତ୍ରିତ କରି ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ବିପକ୍ଷରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇଗଲେ । ତେଣୁ ହଜୁର^{୧.୧} ୧୨୦୦୦ ସଂଖ୍ୟକ ମୁସଲମାନ ସେନାକୁ ନେଇ ସେମାନଙ୍କ ମୁକାବିଲାରେ ବାହାରିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଭାତରେ ହିଁ ହୁନେନ୍ ଠାରେ ପହଂଚିଗଲେ । ଅମାନ୍ୟକାରୀଙ୍କ ସେନା ପୂର୍ବରୁ ସେଠାରେ ଛପି ରହିଥିଲା । ଅତଏବ ସେମାନେ ମୁସଲମାନ ସେନାକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ହଠାତ୍ ଏଭଳି ତୀବ୍ର ଓ ଅତର୍କିତ ଆକ୍ରମଣ କଲେ ଯେ ତାହାକୁ ମୁସଲମାନମାନେ ସହ୍ୟ କରିପାରିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ବ୍ୟସ୍ତ ବିକ୍ରତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲେ । ବର୍ଷନା ମିଳୁଛି ଯେ ହଜୁର^{୧.୧}ଙ୍କ ନିକଟରେ ମାତ୍ର କିଛି ହାତ ଗଣତି ସାହାବା ବାକି ରହି ଯାଇଥିଲେ ।

ହଜରତ ମୁସଲେହ ମଉଦ୍^{୧.୧} ବର୍ଷନା କରନ୍ତି; ହୁନେନ୍ ଯୁଦ୍ଧରେ ଏପରି ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତର ମୁସଲମାନମାନେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ହଜୁର^{୧.୧}ଙ୍କ ଆଖପାଖରେ ମାତ୍ର କିଛି ହାତ ଗଣତି ସାହାବା ବାକି ରହି ଯାଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ହଜରତ ଅବୁବକର^{୧.୧} ବିଚଳିତ ହୋଇ ଆପଣ^{୧.୧}ଙ୍କ ବାହାନର ଲଗାମ ଧରି କହିଲେ; ହେ ଅଲ୍ଲୁଃଙ୍କ ରସୁଲ^{୧.୧} ! ଏହା ଆଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହେବାର ସମୟ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଆପଣ^{୧.୧} ଅତି ଦାୟିକତାର ସହିତ କହିଲେ; ମୋ ବାହାନର ଲଗାମ ଛାଡ଼ । ଆପଣ^{୧.୧} ନିଜ ବାହାନକୁ ଗୋଇଁଠି ମାରି ଆଗକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ ଏବଂ ଆପଣ^{୧.୧} ଏହା କହି ଚାଲିଥିଲେ ଯେ ମୁଁ ମଉଦ୍ (ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ) ନବା ଅଟେ । ଯାହାକୁ ସର୍ବଦା ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବାର ଅଙ୍ଗୀକାର ଦିଆଯାଇଛି । ମୁଁ ମିଥ୍ୟାବାଦୀ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ତୁମେ ତିନି ହଜାର ତୀର ନିକ୍ଷେପକାରୀ ହୋଇଥାଅ ଅବା ୩୦ହଜାର, ମୁଁ ତୁମର ତିଳେ ମାତ୍ର ଖାତିର କରିବି ନାହିଁ ।

ହଜୁର^{୧.୧}ଙ୍କ ଅନୁମତିକ୍ରମେ ହଜରତ ଅବ୍ବାସ୍^{୧.୧} ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚ ସ୍ଵରରେ ଡାକିବା ଦେଲେ ହେ ସୁରାଃ ବକରାର ସାହାବାଗଣ ! ହେ ହୁଦେବିୟା ଅବସରରେ ବୃକ୍ଷ ତଳେ ବୈଅତ୍‌କାରୀଗଣ ! ଅଲ୍ଲୁଃଙ୍କ ରସୁଲ^{୧.୧} ତୁମମାନଙ୍କୁ ଡାକିବା ଦେଉଛନ୍ତି । ଜଣେ ସାହାବା କୁହନ୍ତି; ନବାଗତ ମୁସଲମାନମାନେ କାପୁରୁଷତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାରୁ ଆମ ବାହାନଗୁଡ଼ିକ ହୁରୁଡ଼ି ଦୌଡ଼ି ପଳାଉ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେମିତି ହଜରତ ଅବ୍ବାସ୍^{୧.୧}ଙ୍କର ଏହି ସ୍ଵର ଆମ କର୍ଣ୍ଣରେ ପଡ଼ିଲା ମୋତେ ଏପରି ଅନୁଭବ ହେଲା ଯେମିତି ମୁଁ ଜୀବିତ ନୁହେଁ ବରଂ ମୃତ ଏବଂ ଇସରାଫିଲ୍‌ଙ୍କ ବିଗୁଲ୍ ଫୁଙ୍କିବା

ନାଦ ବାୟୁମଣ୍ଡଳରେ ଗୁଞ୍ଜରିତ ହେଉଛି । ମୁଁ ନିଜ ବାହାନକୁ ପଛକୁ ମୋଡ଼ିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲି । କିନ୍ତୁ ଯେହେତୁ ସେ ହୁରୁଡ଼ି ଯାଇଥିଲା ତେଣୁ ପଛକୁ ବୁଲିଲା ନାହିଁ । ବସ୍ତୁତଃ ମୁଁ ଓ ମୋର ଅନେକ ସାଥୀ ଓଟଗୁଡ଼ିକ ଉପରୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲୁ । ଅନେକ ତ' ନିଜ ଓଟମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ କାଟି ଦେଇ ହଜୁର^{୧.୧}ଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଦୌଡ଼ି ଆସିଲେ ।

ହଜରତ ଅବୁ କତାଦାଃ^{୧.୧} ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି; ହୁନେନ୍ ମୁଖ ପରେ ହଜୁର^{୧.୧} କହିଲେ; ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ନିହତ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରେ ଯେ ସେ ତାହାକୁ ହତ୍ୟା କରିଛି ତେବେ ସେହି ନିହତ ବ୍ୟକ୍ତିର ସମସ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ତାହା ଅଧିକାରଭୁକ୍ତ ହେବ । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଜଣକୁ ନିହତ କରିବାର ପ୍ରମାଣ ହଜୁର^{୧.୧}ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କଲି । ଆପଣଙ୍କ ନିକଟରେ ବସିଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି କହିଲେ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିହତ ବ୍ୟକ୍ତିର ଅସ୍ତ୍ର ମୋ ନିକଟରେ ଅଛି । ସେ ଅନୁରୋଧ କଲେ ହଜୁର ସେହି ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ମୋତେ ରଖିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଆଉ କିଛି ପ୍ରଦାନ କରିଦିଅନ୍ତୁ । ସେହିସ୍ଥଳେ ହଜରତ ଅବୁବକର^{୧.୧} ମଧ୍ୟ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ, ଆପଣ କହିଲେ; ଏହା କୌଣସି ମତେ ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ହଜୁର^{୧.୧} କୁରୈଶର ଜଣେ ଭୀରୁକୁ ତ' ଉକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରଦାନ କରିଦେବେ ଏବଂ ଅଲ୍ଲୁଃଙ୍କ ସିଂହ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ବୀର ସିଂହକୁ ବଂଚିତ ରଖିବେ ଯେ, ସେ ଅଲ୍ଲୁଃ ଓ ତାଙ୍କ ରସୁଲ^{୧.୧}ଙ୍କ ସକାଶେ ଶତ୍ରୁର ମୁକାବିଲା କରୁଛି । ହଜରତ ଅବୁ କତାଦାଃ^{୧.୧} ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି; ହଜୁର^{୧.୧} ଛିଡ଼ା ହେଲେ ଏବଂ ସେହି ସମସ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ମୋତେ ପ୍ରଦାନ କରିଦେଲେ ।

ତାଇଫ୍ ମୁଖ ୮ ହିଜ୍ରାରେ ହୋଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ହଜୁର^{୧.୧} ଉକ୍ତ ଅଂଚଳର ଘେରାଉ କରିନେଇଥିଲେ । ବିଭିନ୍ନ ବର୍ଣ୍ଣନାନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଅଂଚଳର ଘେରାଉ ୧୦ଦିନରୁ ୪୦ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଦିନମାନଙ୍କରେ ଆପଣ^{୧.୧} ଏକଦା ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଲେ ଏବଂ ହଜରତ ଅବୁବକର^{୧.୧} ତାହାର ଯେଉଁ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ହଜୁର^{୧.୧} ମଧ୍ୟ ତାହା ହିଁ କଳନା କରିଥିଲେ ।

ତବୁକ୍ ମୁଖ ୯ ହିଜ୍ରାରେ ହୋଇଥିଲା । ଉକ୍ତ ମୁଖ ଅବସରରେ ହଜରତ ଅବୁବକର^{୧.୧}ଙ୍କ ନିଜର ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଯାହାର ସାମଗ୍ରୀକ ରାଶି ଚାରି ହଜାର ଦିରହମ୍ ଥିଲା, ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା^{୧.୧}ଙ୍କ ସେବାରେ ଆଣି ରଖିଦେଲେ । ଏଥିରେ ଅଲ୍ଲୁଃଙ୍କ ରସୁଲ^{୧.୧} ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ ନିଜ ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କ ପାଇଁ କ'ଣ ଛାଡ଼ି ଆସିବ ? ହଜରତ ଅବୁବକର^{୧.୧} ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ପରିବାରବର୍ଗଙ୍କ ପାଇଁ ଅଲ୍ଲୁଃ ଓ ତାଙ୍କ ରସୁଲ^{୧.୧}ଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଆସିଛି । ଜୈଦ୍ ବିନ୍ ଅସଲମ୍ ନିଜ ପିତାଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି; ମୁଁ ହଜରତ ଉମର^{୧.୧}ଙ୍କ ଏକଥା କହୁଥିବାର ଶୁଣିଛି । ମୁଁ ନିଜ ଘରର ଅଧା ସାମଗ୍ରୀ ନେଇ ଆସିଥିଲି ଏବଂ ଚିତ୍ରା କରୁଥିଲି ଯେ ଆଜି ମୁଁ ପୁଣ୍ୟ ଅର୍ଜନ କରିବାରେ ହଜରତ ଅବୁବକର^{୧.୧}ଙ୍କୁ ପଛରେ ଛାଡ଼ିଯିବି । କିନ୍ତୁ ହଜରତ ଅବୁବକର^{୧.୧} ତ' ନିଜ ଘରର ସବୁକିଛି ଧରି ଆସିଥିଲେ । ସେହିଠାରେ ମୁଁ ମନେମନେ କହିଲି; ମୁଁ ହଜରତ ଅବୁବକର^{୧.୧}ଙ୍କ ଠାରୁ କଦାପି ଆଗକୁ ବଢି ପାରିବି ନାହିଁ ।

ହଜରତ ମସିହା ମଉଦ^{୧.୧} ଏହି ଘଟଣା ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ବୈଅତକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ କହିଛନ୍ତି; ଏପରି କିଛି ଲୋକ ଅଛନ୍ତି ଯେ ବୈଅତ କରି ଚାଲି ଯାଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଥାନ୍ତି ଯେ ଆମେ ଧର୍ମକୁ ସଂସାର ଉପରେ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବୁ କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାର ସମୟ ଆସେ ସେତେବେଳେ ନିଜ ପକେଟକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି ବସନ୍ତି । ଭଲ ଏପରି ସଂସାରକୁ ପ୍ରେମ କରି କେହି ଧର୍ମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଲାଭି ପାରିବ ? କ'ଣ ଏପରି ଲୋକମାନଙ୍କ ଅସ୍ତିତ୍ୱ (ଧର୍ମ ସକାଶେ) କିଛି ଫଳପ୍ରଦ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପାରିବ ? କଦାପି ନୁହେଁ, କଦାପି ନୁହେଁ । ପୁନଶ୍ଚ ଆପଣ କୁହନ୍ତି; ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାଂସାରିକ ସମ୍ପଦ ତୁମର ପ୍ରିୟତମ ହୋଇ ରହିଥିବ ଏବଂ ତାହାକୁ ତୁମେ (ଏହି ମାର୍ଗରେ) ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ନାହିଁ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମର କୌଣସି ସତ୍କର୍ମ ପୁଣ୍ୟ ବୋଲି କୁହାଯିବ ନାହିଁ ।

ହଜରତ ଅବଦୁଲ୍ଲୁଃ ବିନ୍ ମସଉଦ^{୧.୧} ବର୍ଣ୍ଣନା କରନ୍ତି; ତବୁକ୍ ମୁଖ ଅବସରରେ ଦିନେ ରାତିରେ ମୁଁ ହଜୁର^{୧.୧}, ହଜରତ ଅବୁବକର^{୧.୧} ଓ ହଜରତ ଉମର^{୧.୧}ଙ୍କୁ (ସ୍ୱପ୍ନରେ) ଦେଖିଲି । ଆପଣ ତିନି ଜଣ ହଜରତ ଅବଦୁଲ୍ଲୁଃ ଜଫାଲ୍ ବଜାଦିନ୍ଙ୍କର ଅନ୍ତୋଷ୍ଟକ୍ରିୟା ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲେ । ଆପଣ^{୧.୧} କହିଲେ; ମୁଁ ଅଭିଳାଷ ପ୍ରକାଶ କଲି ଯେ ଉକ୍ତ କବରଟି

ମୋରେ ହୋଇଥାନ୍ତା କି!!!

ହଜରତ ମୁହମ୍ମଦ ମୁସ୍ତଫା^{ସ.ଅ} ୯ ହିଜ୍ରାରେ ତବୁକ୍ ଯୁଦ୍ଧରୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରି ହଜ୍ କରିବାକୁ ଯିବାର ମନସ୍ଥ କଲେ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ଆପଣ ^{ସ.ଅ}ଙ୍କୁ ଖବର ମିଳିଲା ଯେ ହଜ୍ କରିବା ସମୟରେ ଅମାନ୍ୟକାରୀମାନେ କିଛି ଶିରକ୍ ଜନିତ ଶବ୍ଦ ପ୍ରୟୋଗ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଉଲଗ୍ନ ହୋଇ ବୈତୁଲ୍ଲାଃର ପରିକ୍ରମା କରୁଛନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ଆପଣ^{ସ.ଅ} ସେହି ବର୍ଷ ହଜ୍ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ତ୍ୟାଗ କରିଦେଲେ ଏବଂ ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ ହଜ୍ ତିର୍ଥକାରୀଙ୍କ ଅମିର ମୁତୟନ କଲେ । ଅତଏବ ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ} ୩୦୦ ତିର୍ଥଯାତ୍ରୀଙ୍କ ସାଥରେ ନେଇ ହଜ୍ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ହଜୁର^{ସ.ଅ} ବଳି ଦେବା ପାଇଁ ୨୦ ଗୋଟି ଜୀବ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ}ଙ୍କର ମଦିନାରୁ ପ୍ରସ୍ଥାନ କରିବା ପରେ ହଜୁର^{ସ.ଅ} ଉପରେ ସୁରେଃ ତୌବା ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଲା । ଆପଣ^{ସ.ଅ} ହଜରତ ଅଲୀ ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ ଡକାଇ ପଠାଇଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କହିଲେ; ସୁରେଃ ତୌବାର ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଯାହା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ସେଥିମୁତାବକ କୁରବାନୀ ଦିନ ଯେତେବେଳେ ସମସ୍ତ (ହାଜିମାନେ) ମିନାରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଥିବେ ସେତେବେଳେ ଏହା ଘୋଷଣା କରିଦେବ ଯେ ବୈକୁଣ୍ଠରେ କୌଣସି ଅମାନ୍ୟକାରୀ ପ୍ରବେଶ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଏହି ବର୍ଷ ପରେ କୌଣସି ଅମାନ୍ୟକାରୀକୁ ଆଉ ହଜ୍ କରିବାର ଅନୁମତି ମିଳିବ ନାହିଁ । ନା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଉଲଗ୍ନ ହୋଇ ବୈତୁଲ୍ଲାଃର ପରିକ୍ରମା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ । ଯେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ ହଜୁର ^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ରହିଛି ତେବେ ତାହାର ଅବଧି ପୂରଣ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉକ୍ତ ସର୍ତ୍ତମାନ ପାଳନ କରାଯିବ ।

ଯେତେବେଳେ ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ (ମକ୍କାରେ) ହଜରତ ଅଲୀ^{ର.ଅ} ଭେଟିଲେ ସେତେବେଳେ ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ} ତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ କ’ଣ ଆପଣଙ୍କୁ ଅମିର ମୁତୟନ କରାଯାଇଛି ଅଥବା ଆପଣ ମୋ ଅଧିନରେ ରହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ଦେଖନ୍ତୁ ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ} କିଭଳି ବିନମ୍ର ସ୍ୱଭାବର ଅଧିକାରୀ ଥିଲେ । ସେ ଯାହା ହେଉ ହଜରତ ଅଲୀ^{ର.ଅ} ଉତ୍ତର ଦେଲେ ନା, ମୁଁ ଆପଣଙ୍କ ଅଧିନରେ ରହି ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପାଦନ କରିବି । ଏକ ବର୍ଷନାନ୍ତଯାୟୀ ହଜରତ ଅବୁବକର^{ର.ଅ} ଅରଫା ସ୍ଥାନରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଲେ । ସେଥିଅନ୍ତେ ହଜରତ ଅଲୀ ^{ର.ଅ}ଙ୍କୁ କହିଲେ; ବର୍ତ୍ତମାନ ହଜୁର ^{ସ.ଅ}ଙ୍କର ସନ୍ଦେଶ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଶୁଣାଅ । ସୁତରାଂ ହଜରତ ଅଲୀ^{ର.ଅ} ସୁରେଃ ତୌବାର ୪୦ଗୋଟି ଆୟତ ପାଠ କରି ଶୁଣାଇଲେ ।

ପ୍ରିୟ ହଜୁର ଅନଝୁର^{ଅ.ବ} କହିଲେ; ହଜରତ ଅବୁବକର ^{ର.ଅ}ଙ୍କ ଜୀବନୀ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆହୁରି ଅନେକ କିଛି ରହିଛି ଯାହାକି ଇନ୍‌ଶା ଆଲ୍ଲାଃ ଆଗାମୀ ଖୁତବାରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ହେବ । ସେଥିଅନ୍ତେ ହଜୁର ଶ୍ରୀମତି ଅମତୁଲ୍ ଲତିଫ୍ ଖୁରଶିଦ୍ ସାହେବାଃ ପତ୍ନୀ ଶେଖ୍ ଖୁରଶିଦ୍ ଅହେମଦ ସାହେବ ସହସମ୍ପାଦକ ଅଲଫଜଲ୍ (ପତ୍ରିକା) ରବଝାଙ୍କର ଉତ୍ତମ ଚରିତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚା କରି ତାଙ୍କ ନମାଜ ଜନାୟାଃ ଗାଏବ ପାଠ କରିବାର ଘୋଷଣା କଲେ । ହଜୁର ଅନଝୁର^{ଅ.ବ} ତାଙ୍କ ପାଇଁ କ୍ଷମା ଯାଚନା ଓ ବୈକୁଣ୍ଠରେ ତାଙ୍କ ସ୍ତର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଗାମୀ ହେବା ପାଇଁ ଦୁଆ ମଧ୍ୟ କଲେ ।

ଅଲହମ୍ଦୁ ଲିଲ୍ଲାହି ନହମ୍ଦୁହୁ ଓ ନସ୍ତଇନ୍ଦୁହୁ ଓନସ୍ତଗଫିରୁହୁ ଓନୁମିନ୍ନୁ ବିହି ଓନତଓକକଲ୍ଲା ଅଲୈହି ଓ ନଉଜୁବିଲ୍ଲା ମିନ୍ ଶୁରୁରେ ଅନ୍‌ଫୁସିନା ଓ ମିନ୍ ସଇୟାତି ଆମାଲିନା ମଇଁ ଯହ୍‌ଦିହିଲ୍ଲା ଫଲ୍ଲାମୁଜିଲ୍ଲା ଲହୁ ଓମଇଁ ଯୁଜ୍‌ଲିଲ୍ଲହୁ ଫଲ୍ଲା ହାଦିୟା ଲହୁ ଓନଶ୍‌ହଦୁ ଅଲ୍ଲା ଇଲାହା ଇଲ୍ଲାହୁ ଓନଶ୍‌ହଦୁ ଅନ୍ନା ମୁହମ୍ମଦନ୍ ଅବ୍‌ଦୁହୁ ଓରସୁଲୁହୁ । ଇବାଦଲ୍ଲାହି ରହ୍‌ମକୁମ୍‌ଲୁହା ଇନ୍ନଲ୍ଲାହା ଯାମୁରୁବିଲ୍ ଅଦ୍‌ଲେ ଓଲ୍ ଇହ୍‌ସାନି ଓଇତାଇଜିଲ୍ କୁରବା ଓୟନ୍‌ହା ଅନିଲ୍ ଫହ୍‌ଶାଈ ଓଲ୍ ମୁନ୍‌କରି ଓଲ୍ ବଗଲ୍ ଯଇଜୁକୁମ୍ ଲଅଲ୍‌ଲକୁମ୍ ତଜକ୍ କରୁନ୍ ଉୟକୁରୁଲ୍ଲାହା ଯୟକୁରୁକୁମ୍ ଓଦ୍‌ହୁ ଯସ୍‌ତଜିବ୍ ଲକୁମ୍ ଓଲ୍‌ଯିକ୍‌ରୁଲ୍ଲାହି ଅକ୍‌ବର ।